

Ábrahám élete

Lekció: Ef. 4.17-32
Textus: Gen. 21.22-34

2001. júl. 22.
Gazdagrét

A néven nevezett konfliktus

A Kánaán földjén jövevényként élő Ábrahám szövetséget köt Abímelekkel, a kánaáni Gérár városa királyával. Nincs ebben a történetben semmi megrendítő, különösen izgalmas esemény, hitben megélt hősiesség, vagy éppen Isten előtti kudarc. Olvasunk esküről, szövetségről, egy kútról, valamint tamariszkuszfák ültetéséről. Békében telnek a pátriárka napjai, miután megszületett a várva várt gyermek, Izsák.

A mindennapinak nevezhető történet mélyén egy közönséges konfliktus húzódik. Abímelek szolgálói erőszakkal elvették Ábrahámotól egy kutat, amelyet ő ásott. A konfliktus azonban, amint látni fogjuk, összefüggésben áll Ábrahám hitével, hatással van arra, hogyan tekint Isten ígéreteire. A jelentéktelennek tűnő - sokáig elhallgatott, majd felszínre törő - konfliktus túlmutat önmagán.

Az Ábraháméhoz hasonló mindennapi konfliktusok elengedhetetlenül jelen vannak mindannyiunk életében. Annyira természetes ez, és annyira sok lehet belőlük, hogy meg sem próbáljuk Isten akarata szerint rendezni őket. Az a tapasztalatom, hogy sokkal többen próbálják elhallgatni, elfelejteni konfliktusaikat, letagadni, elfojtani valós sérelmeiket, mint amennyien készek azokkal szembenézni, és szembesíteni azokat, akik megbántották őket. Talán észre sem veszik, hogy ez milyen erősen hatással van hitükre, Istennel való kapcsolatukra.

Kérjük Isten Szentlelkét, hogy Ábrahám konfliktusának leírásán keresztül szóljon hozzánk, és leplezzen le minket önmagunk előtt. Mindebben - a történet alapján - három kérdés vezet bennünket: *Hogyan látod önmagad? Hogyan látnak téged? Hogyan látod Istent?*

I. Hogyan látod önmagad?

A történetben nyilvánvalóvá lesz, hogy Abímelekkel való konfliktusában Ábrahám egészen másképpen tekint magára, mint ahogyan a kánaáni király gondolkozik róla. A pátriárka szemrehányást tesz Abímeleknek az erőszakkal elbitorolt kút ügyében, aki szemlátomást semmit sem tud az esetről. Vajon miért nem panaszkodott Ábrahám korábban, miért nem szólt azonnal Abímeleknek, amikor a jogtalanság megesett vele? Miért volt, hogy hosszabb időn keresztül magában hordozta sérelmét?

Ezen kérdések megválaszolásában egészen biztosan nem tudunk, de Ábrahám helyébe képzelve magunkat juthatunk bizonyos következtetésekre. Isten egyik nagy ígérete hosszú idő után beteljesedett életében: fia született feleségétől, Sárától. Az ígéret gyermekének megérkezése megpecsételte Isten szavát, hogy Ábrahámot nagy néppé teszi. Ez azonban nem jelentette azt, hogy Ábrahámnak a továbbiakban nem kell hitben, az ígéretre nézve élnie. Hol lesz az otthona, hogyan lesz övé és utódaié a föld, amelyen most csak megtűrt jövevényként él, mindenféle jogbiztonság nélkül? Amint Isten egyik ígérete beteljesedett, amint elmúlt a mindent átjáró öröm, újra megjelennek a kínzó gondolatok: "Igen, ezt megadta az Úr, de vajon megteszi-e ugyanezt a földdel is...?" Ábrahámot bizonyosan foglalkoztatta ez a kérdés. Közben kiás egy kutat, amely jószágainak és embereinek az éltető vizet adja, ami a megélhetés, az életben maradás szimbóluma, néhány négyzetméternyi föld. Azonban hamarosan megjelennek Abímelek emberei, és erőszakkal elzavarják Ábrahámot. Mire gondolhat az ösátya? "Uram, hogy lesz ebből föld, ha még egy kutat sem hagynak nekem?"

De nem szól Abímeleknek, akit ismer (vö: Gen.20.). Miért nem tiltakozik? Feltehetően azért, mert idegen, jövevény, akit semmiféle jog nem véd. Úgy látja magát, mint aki kisebb és gyengébb, mint az uralkodó. Lehet, hogy félelem van szívében. A helyzetét csak nehezíti, hogy

korábban már konfliktusba keveredett Abímelekkel, amikor Gérárba ment, és Sáráról azt mondta, hogy testvére. A király magához vette az asszonyt, de Isten álmában megintette. Ezután Abímelek jogos felháborodással kérte számon Ábrahám hazugságát. Mindezen bonyodalmak után könnyen lehet, hogy Ábrahám úgy érezte, bölcsebb hallgatni. Közben azonban gyötörte az őt ért sérelem (különösen azután, hogy Abímelek azt mondta neki, lakjon ott országában, ahol kedve tartja, 20.15). A konfliktus azonban hatással volt Istennel való kapcsolatára nézve is: "ha Abímelek így bánik velem, hogyan lesz nekem itt földem?"

Mennyire ismerős ez a félelem, görcs nekünk, keresztyén embereknek is! Milyen gyakran látjuk úgy magunkat, mint akik másodrendű állampolgárok vagyunk, akiknek szinte bocsánatot kell kérniük nem hívő embertársaiktól amiatt, hogy léteznek. Amikor sérelem ér bennünket, úgy látjuk magunkat, ahogy Ábrahám is: ki vagyok én, hogy szóljak? Különösen, ha tudjuk, korábban mi is méltatlanul viselkedtünk velük szemben. Közben pedig Istennek panaszkodunk: Látod Uram, hogy mit gondolkodnak rólam, hogyan csapnak be, hogyan erőszakoskodnak velem? Hol vannak az ígéreteid, hogy megőrzöl, megvédsz, stb? Sokan a gyülekezetben a másik emberre is így tekintenek. Fájdalmas hallanom újra és újra, hogy valaki csúnyán nézett rám, vagy nem köszönt, tudatosan elfordította fejét, vagy nagyon megbántott. Gyáva vagy őt ezzel szembesíteni, de közben panaszkodszt Istennek, hogy téged miért nem szeretnek. Azt gondolod, hogy te vagy egyedül a meg nem értett, az elutasított, a kismimizett. A meg nem oldott, mindennapos, jelentéktelennek tűnő konfliktusok hatással vannak az Istennel való kapcsolatodra!

Hogyan látod önmagad? Mit gondolsz, hogy mit gondolkodnak rólad? Lásd meg, hogy néven nem nevezett, elfojtott konfliktusaid miatt érzed nyomorultnak magad. Közben pedig vétkezel az Úr ellen, és a Krisztus teste ellen: "... vessétek le a hazugságot, és mondjátok igazat, mindenki a felebarátjának, mivelhogy tagjai vagyunk egymásnak." (Ef.5.25) Amíg szívedben keserűséggel, nehezteléssel vagy, és úgy próbálsz tenni, mintha ez nem lenne, hazugságban vagy! Nem mondasz igazat testvérednek, aki ugyanannak a testnek, a Krisztus testének egy másik tagja. Vesd le a hazugságot, és tárd fel a konfliktusaidat! Amíg ez nem történik meg, az önmagadról alkotott - hamis - kép rabja vagy, mint Ábrahám. Hiszen a valós helyzet egészen más volt, mint amit Ábrahám feltételezett.

II. Hogyan látnak téged?

Míg Ábrahám kesereg, Isten a pogányokban munkálkodik. Felkerekedik Abímelek, hadseregarancsnokával, Pikóllal, hogy szövetséget ajánljon Ábrahámnak. Mondandójuk a következő: "Isten van veled mindenben, amit cselekszel. Esküdj meg nekem most Istenre, hogy nem csalsz meg sem engem, sem a fiamat, sem az unokámat, hanem olyan hűségesen bánsz velem, és azzal a földdel, ahol jövevény vagy, ahogy én bántam veled."

Abímelek egészen mást látott, mint Ábrahám. Látta - hiszen nem "hitből" mondja - hogy Isten van Ábrahámmal. Talán abban találkozott az Úrral, hogy amikor Ábrahám imádkozott házanépéért, minden meddő nő meggyógyult, talán abban, hogy Izsák a lehetetlen körülmények közepette megszületett, de az is lehetséges, hogy a tapasztalata, hogy Ábrahám Isten áldottja, nem köthető egyetlen eseményhez. Mindenesetre olyan erős a meggyőződése, hogy a szövetségbe még utódait is bele kívánja foglalni, kinyilvánítva ezzel meggyőződését, hogy Isten áldása generációkon keresztül fog Ábrahám családján nyugodni.

Micsoda kontraszt a két látásmód között! Abímelek szavai felszabadítják Ábrahámot arra, hogy néven nevezze sérelmét. Kiderül, hogy Gérár királya semmiről sem tud, de mintha nehezményezné, vagy legalábbis nem értené, hogy Ábrahám csak most számolt be az őt ért jogtalanságról: "Te sem szóltál róla nekem..." Ha Ábrahám azonnal tiltakozik a kánaánitánál, nem kell végigélnie mindazt a félelmet, bizonytalanságot, nem kell abban a tévhitben élnie, mint amiben hosszabb ideig élt.

Ugyanakkor Isten előtt is el kellett, hogy gondolkozzon, hiszen azon túl, hogy tévesen ítélte meg, hogyan viszonyul hozzá Abímelek, egy pogány király ajkairól kellett hallania Isten üzenetét. Az Úr számtalanszor megígérte neki, hogy vele lesz, amit most egy kánaáni uralkodóval mondat ki. Hogyan lehetséges, hogy Abímelek látja azt, amiben Ábrahám kételkedik?

Erre a kérdésre nem válaszolnunk kell, hanem magunknak is meghallanunk Isten kijózanító üzenetét benne. Micsoda különbség lehet a között, ahogyan magadat látod, és ahogy mások látnak! Lehetséges, hogy miközben el vagy foglalva saját panaszaidal, félelmeiddel, más valaki látja rajtad a Jézus Krisztussal élt élet áldásait. Lehet, hogy míg kételkedve kérdezed, hol van az Úr, más valaki talán kimondani nem tudja, de érzi, hogy Isten áldása van rajtad. Talán egyszer egy nem hívő ismerősöd szavai nyitják fel szemeid az evangélium igazságára, hogy az Úr veled van.

De még ha senki sem látná, akkor is igaz: Jézus Krisztusban veled van az Isten! Nem ellened, nem távol tőled, hanem veled, sőt Szentlelke által benned! Ez az evangélium, az örömhír. És *"ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?"* - kiált fel Pál apostol (Róm. 8.31). Neked ezt nem láttatni kell, hanem minden körülmények között hinni, tudni és eszerint élni. Akkor látszani is fog. De a kérdés nem az, hogy vajon látják-e, tapasztalják-e mások, hogy veled az Isten, hanem az, hogy úgy látod-e magadat, ahogyan Isten lát téged? Bárcsak magadhoz ragadnád az evangélium e dicső igazságát, hogy semmi meg ne foszthasson téged Jézus Krisztus szeretetének valóságától!

III. Hogyan látod Istent?

A történet befejező részében azt találjuk, hogy Ábrahámnak, aki néven nevezi konfliktusát Abímelekkel, megújul a kapcsolata az Úrral. Nemcsak magát, hanem az Urat is másképpen látja. A konfliktus terhétől, az ezzel járó rémképtől való szabadulás az Istennel való kapcsolatára is hatással van.

Miután megszületik a szövetség, és Ábrahám ígéretet kap Abímelektől, hogy a kút az ő jogos tulajdona, a géráriak visszatérnek otthonukba. *"Ábrahám pedig tamariszkuszfákat ültetett Beérsébában, és segítségül hívta ott az Úrnak, az örökkévaló Istennek a nevét."* Amikor a pátriárkák Isten közbeavatkozását, a vele való találkozást, nagy szabadítását élték át, gyakran építettek ennek emlékére oltárt és hívták segítségül az Úr nevét (12.8, 13.4, 26.25, 28.18kk., 33.20, 33.14). Ez mutatja azt, hogy Ábrahám Istennel való nagy találkozásnak élte meg a Abímelekkel való szövetséget. Ugyanezt erősíti meg, hogy Istennek új nevet talál: El Ólám, az Örökkévaló Isten. Ehhez hasonlóval szintén csak döntő események kapcsán találkozunk Mózes első könyvében (El Eljön -Felséges Isten, 14.19-20; El Rói - a látás Istene, Gen. 16.13; El Saddaj - Mindenható Isten, Gen. 17.1). De vajon miért ültet Ábrahám tamariszkuszfákat, ahelyett, hogy oltárt építene, amikor az Örökkévaló Istent ünnepli?

Ne felejtjük el, a kérdés a föld volt. Ábrahám mostmár jogos tulajdonosa egy kútnak, annak nyomán, hogy a kánaáni uralkodó felismerte, vele van az Isten. Mivel tudná legmegfelelőbben kifejezni megújult hitét a földre nézve az Örökkévaló Úrban, mint abban, hogy fákat ültet? Ezzel is birtokba veszi a föld egy részét, arról nem is beszélve, hogy aki fát ültet, nem rövidtávon gondolkodik.

Ábrahám felszabadult rémképeitől, és újra hatalmasnak és valóságosnak látja az Urat, akinek örömmel mutat be istentiszteletet. A gyermek ígérete mellett a föld ígérete is beteljesedni látszik. Úgy látja magát és az Urat, ahogy azt Isten jelenetette ki. Boldog és áldott ember.

Meggyőződés, ha konfliktusainkat Jézus Krisztus elé hozzuk, és az ő jelenlétében egymással tisztázzuk, olyan bilincsek kezdenek el lehullani rólunk, amelyek súlyosan megbénítják az Úrral való kapcsolatunkat. Hamis az a gondolat, hogy ezek az ún. kis sérelmek szóra sem érdemesek, hogy ezeken nem múlik semmi. Ne múljon el úgy a mai nap, hogy nem engedelmeskedünk az Igének: *"...ne szomorítsátok meg az Isten Szentlelkét, aki által el vagytok pecsételve a megváltás napjára. ... Viszont legyetek egymáshoz jószákosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek a Krisztusban."* (Ef.5.30, 32) ÁMEN!